

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	120 dinár
Félévre	60 dinár
Negyedévre	30 dinár
Egy óra	10 dinár

Egyes szám ára fél dinár

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Obiljeva (Zápolya) utca 1.
Szerkesztőség telefonszáma 21
Kiadóhivatal telefonszáma 21
MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐ ÉS
ÜNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVETELÉVEL

Veliki Bečkerek, 1922.

LI. évfolyam, 60. szám.

Csütörtök, március 16.

A genuai konferencia.

A „Torontól” tudósítójának távirata.

London, márc. 14.

Chamberlain az alsóházban bejelentette, hogy a szovjetkormányt a genuai konferencián Lenin, Krassin és Litvinov fogják képviselni. Vedgwood képviselő ugyancsak ezen az ülésen kérdést intézett a miniszterelnökhöz, hogy az orosz delegátusok megvédése céljából megtették-e az intézkedések az esetleges merényletek ellen. A kérdésre Chamberlain válaszolt és kijelentette, hogy ez az olasz kormány feladata. Szóba került az alsóházban az is, hogy milyen befolyással lesz a genuai konferencia sorsára az, hogyha az Unió hivatalosan is bejelenti a távolmaradását. Chamberlain szerint ez a tény nem vonja maga után az összejövetel elhalasztását. A delegátusok április tizedikén az Unió nélkül is okvetlen megkezdik a tanácskozást.

Páris, márc. 14.

A francia kormány hozzájárult ahhoz, hogy a genuai konferenciát előkészítő tanácskozásokat március huszadikán Londonban megkezdjék.

London, márc. 14.

Minden ellenkező híresztelés szemben azt állítják a londoni lapok, hogy Lloyd George egyáltalán nem szándékozik a genuai konferencia elől kitérni. A tanácskozáson okvetlen részt vesz, ahol majd kifejti a programját, amellyel igyekszik az Uniót a konferencián való részvételhez megnyerni.

Vanderlipé lesz Amerika genuai képviselője.

A „Torontól” tudósítójának távirata.

Wien, márc. 14.

A Pressenek jelentik Washingtonból, hogy Vanderlipet, aki ma Európába utazott a genuai értekezlet félhivatalos amerikai képviselőjének tekintik.

Az állam kerületi felosztásának törvényjavaslatát elfogadták.

— A „Torontól” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, márc. 14.

A törvényhozó bizottság tegnapi ülésén folytatta a kerületek és járások önkormányzatáról szóló törvényjavaslat vitáját. Gyónovity köztársasági képviselő kifejti, hogy elsősorban az állam kerületi felosztását szabályozó törvényjavaslatot kell elfogadni vagy nem csak az után lehet szó a kerületek és járások önkormányzatáról. Az ügykör ugyanis a kerületek nagyságától is függ, különösen pénzügyi tekintetben és így sokkal helyesebbnek tartja, ha ezt a törvényjavaslatot későbbre halasztják. Gyónovity beszéde végén azt javasolja, hogyha a bizottság nem veszi le a tervezetet a napirendről, legalább módosítsa egyes rendelkezéseit. Dr. Dulibity klerikális képviselő Moszkovity földműves-párti képviselő

tegnapi beszédére válaszol. Utána Gyoszeni szólal fel, aki a szlovén agrár-klub véleményét ismertette. Dr. Csubrovity demokrata képviselő az önkormányzatok szükségességéről beszél. Ugyancsak a törvényjavaslat mellett foglalt állást Jovanovity Ljuba radikális képviselő is. A kormány nevében dr. Trifkovity Márk törvényegységesítő miniszter védi a törvényjavaslatot jelenlegi formájában és kijelenti, hogy mivel az ellenzék a javaslat ellen semmiféle elfogadható és indokolt érvet nem hozhatott fel, fogadják el a törvénytervezetet. Sumenkovity képviselő felszólalása után elrendelik a szavazást, melynek eredményeképpen a törvényjavaslatot tizenkilenc szavazattal hét ellenében elvben elfogadták. A részletes vitát holnap kezdik meg.

A fiumei rémuralom.

— A „Torontól” tudósítójának távirata. —

Susák, márc. 14.

A jugoszláv-pártiak jelentik, hogy Fiumében a fascisták tegnap este két Zanella-párti egyént meggyilkoltak. A horvát lakos-

ság kénytelen Fiuméből menekülni, ahol a rablás, fosztogatás és erőszakoskodások szüntelenül tartanak.

TÖZSDE

Március 14

Beograd. Devizák: Páris 600, Milano 340, Prága 125, Wien 1025.

Zürich. (Nyitás.) Berlin 195, Newyork 518, Milano 2515, Prága 915, Budapest 63, Zagreb 175, Varsó 12, Wien 7, bélyegzett 7.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 192 és fél, Newyork 519, London 2223, Páris 4550, Milano 2517, Prága 920, Budapest 62, Zagreb 175, Varsó 12, Wien 07, bélyegzett 06.

Wien. (Zárlat.) Berlin 2987 és fél, Newyork 8075, London 34500,

Páris 700, Milano 393, Prága 144 és fél, Budapest 965, Zagreb 2637 és fél, Bukarest 5665, Varsó 185.

Budapest. (Nyitás.) Dollár 829—838, Márka 312—14 és fél, Lira 41, Osztrák korona 10, Lei 605—12, Sokol 1463—1470, Dinár 1035—1045.

Budapest. (Zárlat.) Valuták: Napoleon 3190, Sokol 1480, Dinár 1025, Dollár 845, Frank 2325, Lengyel márka 19, Lei 623, Lira 4100, Márka 313, Osztrák korona 10 és fél, Rubel 42.

Devizák: Berlin 310, London 3675, Milano 4080, Newyork 847 és fél, Páris 7400, Prága 1485, Wien 10 és fél, Zagreb 270, Zürich 16275.

A király nászajándéka.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, márc. 14.

Zomborból jelentik: A király nászajándékának megvásárlására, illetve az e célból indítandó gyűjtések megkezdésére alakított megyei bizottság tegnapi ülésén elhatározta, hogy öfelsége nászajándékára négy és félmillió dinárt irányoz elő.

Albániai zavargások.

A „Torontól” tudósítójának távirata.

Róma, márc. 14.

Valonából érkező hírek szerint Albániában ismét kitört a forrongás. Fegyveres bandák megtámadták és heves harc után megölték Tirannát. A kormány az államkincstár készleteivel elmenekült; letelepedési helyét egyelőre titokban tartják. A mozgalom éle főleg Zagonli Achmed ellen irányul, akit despotának tartanak és ezért mindenáron el akarják űzni pozíciójából.

Wrangel ismét kísérletezik

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, márc. 14.

Wrangel tábornok a közeli napokra konferenciára hívta egybe Satilovot, Stavickijt és Jozefovics tábornokokat, a külföldi oroszok választmányának elnökét, Alexinskij és Dolgorukov hercegeket. A konferencia tárgya állítólag egy új tavaszi offenzíva előkészítése.

A jóvátételi tartozások moratóriuma.

A „Torontól” tudósítójának távirata.

Páris, márc. 14.

Az entente pénzügyminisztereinek második tanácskozását néhány nappal a genuai konferencia megnyitása után megkezdik. Az összejövetel célja az, hogy megbeszéljék a feltételeket, amelyek alapján a moratórium és nemzetközi kölcsön tervei megvalósíthatók volnának.

Az osztrák kormányválság

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Wien, márc. 14.

A wieni kormányválságban új fordulat állott be, amennyiben politikai körökben valószínűnek tartják, hogy Schober miniszterelnök megmarad állásában. Ugyanis Young, az angol megbízott, állítólag kijelentette, hogy az entente a kilátásba helyezett hitelek folyósítását Schober megmaradásától teszi függővé. A nagynémetek még nem döntöttek abban a kérdésben, hogy milyen magatartást tanúsítsanak, hogyha Schober újból vállalkozna kormányalakításra. A nagynémet párt egyik vezetője hírlapírók előtt úgy nyilatkozott, hogy pártja a német nemzeti politika megtagadása nélkül nem támogathatja a rediviust, mert ő volt az, aki a csehországi németek ügyét, a Janai szerződéssel belátható időre teljesen kilátástalanná tette és így a németység legnagyobb ellenségével szövetkezett. Hogyha hivatalában marad, úgy Ausztriát a kiséntente karjába hajtja.

Fél millió hiány a brünni szabóipar-szövetkezet pénztárában.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Prága, márc. 14.

A brünni „Lidore Novini” értesülése szerint Hrisbyl nemzeti szociálista képviselő visszavonult a politikától. A visszavonulás és a szabóipari szövetkezet pénztárában félmillió hiánya között, állítólag szoros az összefüggés. Ugyanis Hrisbyl elnöke volt a szövetkezetnek és mint ilyen, teljesen önhatalmilag rendelkezett az egyesület pénzével.

A görög-török kérdés.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Páris, márc. 14.

A szövetséges külügyminiszterek március huszoneketedikén Párisban tanácskozási gyűlést összehoztak, amelyen a görög-török kérdés rendezését és a közeli Kelet ügyeit megbeszéltek. Ugyanis az entente döntő lépésre készül, hogy fenti népek háboruskodásának véget vessen.

A csehországi üveg-munkások sztrájkja.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Prága, márc. 14.

Csehország területén az üvegiparban nagy krízis állt elő. Az egész ország területén mintegy százhatvan ezer üveggyári munkás sztrájkol.

Az igazságügyi személyzet redukálása.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, márc. 14.

Az állami tisztviselők létszámát redukáló parlamenti bizottság tegnap az igazságügyi reszortban végezte munkálatait. Ez alkalommal a Vajdaság területén működő hivatalok közül, a fellebbviteli bíróságnál egy számvevői, a törvényszékeknél összesen hat bírói, két igazgatói, öt jegyzői, hét főtiszt, öt kezelőtiszt és 26 irodaszolgái állást töröltek. Az államügyészségen két államügyész helyett, egy fő-

tisztviselőt, két fogházőrmestert, 21 fogházőrt és kilenc fogházi papot bocsájtanak el az állam szolgálatából, illetve nyugdíjaznak. A járásbíróknál három elnöki, 23 bírói, 9 jegyzői, 8 telek-kezelői, 7 főtiszt, 18 irodatiszt, 13 segéd-tiszt, 15 kezelő, 30 leirói és 15 hivatalszolgái állást szüntetnek meg. A bizottság munkájának befejezése után a szociálpolitikai reszortban kezdte meg a létszámszűkítést.

Nem jövedelmez a városi villammű.

Horribilis kladások. — Hol marad a haszon?

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, márc. 14.

Az utóbbi időben sokat foglalkoztunk a városi villammű kérdésével. Megirtuk, hogy a város mindenképpen meg akar válni a terhessé vált villamteleptől és készséggel bocsájtaná azt akár haszonbérbe, akár részvénytársasági alapon magánosok rendelkezésére. Bár a két megoldási mód felett még nem tárgyaltak részletesen és arról sem hoztak eddig döntést, hogy melyiket fogadják el, az erre nézve kiadandó hirdetmény rövidesen elkészül s a pályázatok és ajánlatok tervei alapján megállapítják, melyik a legalkalmasabb és aszerint végzik majd a reorganizációt, illetve történik az átadás.

Addigra is, míg a kérdést így elintézik, hónapok telnek el. Ily hatalmas tőke összehozására nem vállalkozhatik senki rövid határidőre, előreláthatólag tehát még elég hosszú ideig talán az ősz elejéig is eltart, míg a vitás kérdés és megoldási feltételek felett döntenek és a reorganizáció munkáját megkezdhetik. Hogy addigra is a villamtelep adminisztrációja zavartalanul történjen, Alekszity Bogolyub polgár-

mester erőiesen a kezébe vette az ügyet, revideálja a kiadásokat, összehasonlítja a bevételekkel, hogy végre tiszta képet nyerhessen az üzem jövedelmezőségéről.

Alekszity Bogolyub polgármester tegnap bekérte a villammű igazgatóságától a múlt évi mérleget, kiadási és bevételi kimutatásokat. Bár munkájával, mely alapos körütekintést és nagy figyelmességet követel, még nem készült el, mégis megállapítható, hogy deficit ugyan nem mutatkozik, vagy csak igen kicsiny, jövedelem azonban ugyancsak semmi sincsen. A nyersanyagok beszerzése hallatlan összegeket emészt fel, a munkabérek magasak, de ezzel szemben a jövedelem is megszokottnál alacsonyabb, így érthető, hogy míg másutt haszonnal dolgoznak hasonló magánkézben lévő vállalatok, addig a város nem tud dűlőre jutni. Megjegyezzük még, hogy a világitás éppen Beeskereken a legdrágább, a munkabérek és anyag viszont nem mutatnak lényeges különbséget más városokéhoz viszonyítva.

A délafrikai véres bányászsztrájk.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Berlín, márc. 14.

Johannesburgból jelentik: A kormánycsapatok elfoglalták a benori, rodborti és florisdorfi fontos magaslakat. A csapatok sok munkást foglyul ejtettek és most a lázadóktól megszállott

Maraisburg ellen folytatják előnyomulásukat.

Johannesburg, márc. 14.

A kormánycsapatok csekély veszteséggel mindenütt előnyomulóban vannak. A kormánycsapatok kezében kétezernél több hadifogoly van.

HIREK

Kerékpárosok figyelmébe. A rendőrség közli, hogy a jövőben szigorúan megbüntetik azokat, akik csengő és fék, este pedig lámpa nélkül kerékpároznak. A járdán közlekedni kerékpárral szintén tilos.

A gazdag földbirtokos és a szegény béres. Vecsanzszi Draga jómódu, gazdag bókai földbirtokos, akinek szép, nagy birtoka fekszik a község határában, nem elégedett meg azzal, amit a sors juttatott neki, hanem más vagyónára is megfájdult a foga. Felbízta béresét, Pakaity Mladent, hogy busás fizetésért segítsen neki tervei végrehajtásában. Pakaity belement az üzletbe s így együtt mentek ki a kiszemelt áldozatok: Dormut Sándor, Markovity Zsiva és ifjabb Anker Antal földjére. Magukhoz vettek jó néhány kévét és otthon elrejtették a szalmakazalba. Másnap a károsultak feljelentésére megindult a nyomozás, amelynek eredményeképpen a kocsinyomot követve megtalálták a búzát. A rendőrség a földbirtokost és a bérest is letartóztatta. Vecsanzszi nem jött ekkor sem zavarba, hanem átadott ezer koronát az egyik esendőnek, hogy bocsássa szabadon. A beeskereki törvényszék tegnap ítélkezett Vecsanzszi és társa felett. Pakaity Mladent lopásért hat hónapi, Vecsanzszi Dragát pedig egyrendbeli lopásért és orgazdaságért levele hónapi börtönrre és ötszáz dinár pénzbüntetésre ítélte Vecsanzszi fellebbezett.

Rigó Sándor dr. hangversenye iránt, amely 20-ikán este lesz a Kaszinóban, nagy érdeklődés nyilvánul meg. A művész gyönyörű műsört állított össze, melyet itt közlünk: 1. Leoncavallo: Prolog. I. Pogliacci-ból. 2. Mozart: Champagne ária, Don Juan-ból. Rigó. 3. Konjovic: Pod pendžeri. 4. Lányi Ernő: „Egy sűrű”. 5. Verdi: a) Monolog „Rigoletto”-ból; b) Arietta „Falstaff”-ból. Rigó. 6. H. Wolf: Verchwägene Liebe. 7. Schubert: Der Doppelgänger. 8. R. Strauss: a) Ruhe meine Seele (?); b) Ich trage meine Minne. 9. Ponchielli: Monolog „Giocondá”-ból. 10. Rossini: Cavatine „Barbiere”.

Francia előadás az éhező oroszok javára. A francia-jugoszláv klub vezetősége minden csütörtökön este 6 órakor a helybeli főgimnáziumban francia nyelven nyilvános előadásokat tart az éhező oroszok javára. Folyó hó 16-ikán Stanojevity Milos tanár ur beszélt a francia és szerb történelemből, Perity Alexander tanár pedig Corneilla Cidjéről és a francia klasszikus tragédiáról. Belépő-díj 1 dinár.

Fizetésemelést kérnek a kereskedelmi alkalmazottak. A kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete egy beadványt intézett a kereskedők grémiumához, amelyben tekintettel a mai drágaságra, kérte fizetésüknek 60 százalékkal való felemelését.

Nagy ékszerrablás. A friedrichshoffi kastélyt, amelyben Frigyes császár a haláláig lakott, kirabolták. A fosztogatók több száz millió aranyárka értékű ékszert és ezüstnemüket vittek el. A vakmerő betörők nappal végezték el tettüket. Munkájukat megkönnyítette az, hogy a kastélyt csak néhány öreg lakáj őrzi, akiket kis fáradsággal ártalmatlanná tettek. Az egyik tettet már elfogták, aki azonban konyhul tagadja, hogy része lett volna a rablásban.

Rendőrbírói ítéletek. A rendőrbíró Kermendi Istvánt 25, Pongrácz Annát pedig száz dinár pénzbírságra ítélte, mert a náluk lakó idegeneket nem jelentették be a rendőrségi bejelentő-hivatalnál.

Gyilkos főiskolai hallgató. Budapestről jelentik: Ratisovity Jenő főiskolai hallgató, aki Fekete Gyula bugaci tanítóval élt egy szálláson, tegnap este fejével agyonverte szállásadóját Fekete Gyulát. Elfogatásánál előadta, hogy állását egy fatermelő társaságnál elvesztette és így a lakásából is ki kellett volna mennie, mert nem volt pénze. Tettét kétségbeesésében követte el.

Nagy tűz Zagrebban. Tegnap délelben a zagrebi Első Horvát Takarékpénztár poltája eddig ismeretlen okból kigyulladt. Bár a tüzet sikerült idején lokalizálni, a kár mégis meghaladja az egy millió koronát.

Az udvar autói. Beogradból jelenti tudósítónk: A minisztertanács tegnapi ülésén másfél millió francia frank hitelt szavazott meg az udvar részére megrendelt autók kifizetésére.

Változások a tanári statusban. A közoktatási miniszter Desza Mihály novisadi gimnáziumi tanárt nyugdíjazta, Havas Vilmos novisadi gimnáziumi tanár lemondását elfogadta, a kikindai gimnáziumhoz pedig kinevezte Pavlovity Adám jagodinai tanárt.

Egy kékszakáll garázdálkodásai. Varsói tudósítónk írja: Varsót és a környékbeli községeket réttegésben tartotta egy gyilkos. A vasntestek mentén, különböző helyen kilenc meztelen női holttestet találtak, amelyek fejei kettéhasítva, a főbb testrészek pedig borzalmasan meg voltak esonkítva. A rendőrség erélyes nyomozása folytán sikerült a tettet kézrekeríteni, akit Patnik Istvánnak hívnak, harmincöt éves és züllött, iszákos földműves.

Herczeg Ferenc képes irodalmi hetilapjának, az Uj Időknek 11. száma érdekes és gazdag tartalommal jelent meg. Közlő Moly Tamás, Mauries Leblanc érdekesítő elbeszéléseit Herczeg Ferenc, Elek Artúr irodalmi, illetve művészi tanulmányait, szenzációs és illusztrált cikkeket a tavaszi párisi divatról és teozofiáról. Az Uj Időkben folytatódik Pierre Benoit az Atlantia című regény szerzőjének Sóstó című izgalmas regénye, amelynek francia kiadásából egy millió példány kelt el egy év alatt és Dobosi Pécsi Mária mély és tartalmas regénye „Antoni Dániel”. A felsoroltakon

Halálos szerelmi dráma Lázárföldön.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Lázárföld, márc. 14.

Megrendítő dráma játszódott le tegnap a Beeskerek szomszéd-ságában fekvő Lázárföld községben. Két fiatal lélek önkézüleg vált meg a terhessé vált élettől, egy jegvespár örökre bucsút mondott ennek a szürke küzdelemnek, ennek a rossz világnak. Megszoktuk az öngyilkossági eseteket, hisz az utóbbi időben mindig bőven fordultak elő, de most, amikor két élete delét élő boldog jegvespár megszünt remélni, lehetetlen meg nem ütköznünk, meg nem borzongnunk, hogy milyen szomorú is a jelen. A tragikus eset részlete a következők:

Schnur Eleonora lazárföldi állami óvónő már régebben jegyben járt Stumpf Bernát bajországi bölcsészeti doktorral. Stumpf hétfőn délután meglátogatta jegyesét, — azóta utoljára látták életben a magastermetű

szép fiatalembert. Másnap, kedden, a déli órákban feltűnt az óvónő szomszédainak, hogy a házban senki sem mutatkozik és hogy a lakás ajtaja egész délelőtt zárva maradt. A lakók rosszat sejtve elszaladtak a községházára és közölték a gyanus megfigyelésüket a jegyzővel. A jegyző és segédjegyző a jelentés tudomásulvétele után rögtön a színhelyre sietett, kinyitatta az ajtót és behatolt a lakásba. Szörnyű látvány tárult szemük elé. A férfi keresztben feküdt a diványon, a leány pedig az ágyon hevert, haldokolva. A gyorsan előhívott orvossal rögtön a mentéshez fogtak. Stumpf Bernát már nem segíthették a tudomány, megállapították, hogy még a dél-előtti folvámán bekövetkezett a halál. A leányt haldokolva behozták a kórházba. Az öngyilkosságot morfiiummal követték el.

kívül még számos és érdekes művészi kép teszi teljessé az Uj Idők tartalmát. Előfizetési ára Jugoszláviában negyedévre 25 dinár. Az összeg átutalható a Magyar Általános Hitelbank szuboticiai fiókjára utján. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal, Budapest VI., Andrássy-ut 16.

Elektromotorok és dinamók használtak, de jó állapotban lévőek, megvételre kerestetnek. Krausz Miklós, Novisad, Futoska utca 22.

Jugoszlávia nem avatkozik bele a burgenlandi kérdésbe.

A Torontál wieni szerkesztőségétől.

Wien, márc. 14.

Németbirodalmi lapok és ezek között legelőször a berlini „Tägliche Rundschau” néhány nap óta azt az értesülést lanszirozzák, hogy Jugoszlávia be akar avatkozni a burgenlandi kérdésbe. A német híresztelések szerint Nincesity Momesillo, az SHS királyság külügyminisztere a pozsonyi tanácskozások után azért utazott Wienbe, hogy érintkezésbe lépjen az osztrák kormánnyal és azzal egyöntetű megállapodásra jusson. Jugoszlávia ugyanis semmi szín alatt sem akarja eltérni, hogy Magyarország ismét viszályokba a nyugatmagyarországi községeket. A német lapok híresztelése természetesen nagy feltűnést keltettek diplomáciai körökben. A „Torontál” wieni szerkesztője azért illetékes helyen érdeklődött az iránt, hogy mit csinált Nincesity külügyminiszter Wienben. Az érdeklődésre a következő választ nyerte:

— Nincesity külügyminiszter a pozsonyi tanácskozás befejezése után magánügyeinek elintézése céljából Wienbe jött. Nincesity külügyminiszter ezen utja természetesen, hiszen ha már olyan közel van Wienhez, nem fogja elmu-

lasztani az alkalmat, hogy elintézetlen ügyeit elintézzze. Wienben azonban csak a lehető legrövidebb ideig, mindössze 3 óra hosszat tartózkodott. Nem is volt ideje, hogy érintkezésbe lépjen az osztrák kormány valamelyik tagjával, vagy valamilyen osztrák diplomatával. Ezen 3 óra alatt éppen csak arra jutott ideje, hogy röviden konferáljon az SHS királyság wieni követével és meghatalmazott miniszterével. A beszélgetés azonban szintén nem a magas politikáról folyt, hanem a követség ügyeiről. A wieni jugoszláv követség ellen ugyanis tavaly oly sok panasz merült fel és az új követet éppen azért küldték Wienbe, hogy a követség adminisztrációját és szervezetét reorganizálja. Nincesity külügyminiszter a beszélgetés folyamán erről a reorganizálásról, munkalatról referáltatott magának. A legközelebbi vonattal azután tovább utazott Budapestre. Jugoszláviának nincsen kedve a burgenlandi kérdésbe beavatkozni és amentyiben Ausztria és Magyarország olyan alapon fognak megegyezni, a mely nem áll ellentétben a trianoni békeszerződés elveivel, úgy az SHS királyság a burgenlandi kérdésben kijelenti érdektelenségét. Természetesen Jugoszlávia nem tűrheti a trianoni béke megszegését és ha Magyarország kísérletei ezt érintenék, úgy a kisentente államaival egyetértésben kénytelen lenne a békeszerződés védelmére szükséges intézkedéseket megtenni. Ezért azonban nem volt szükséges Ausztriával külön tárgyalásokba bocsátkozni, hiszen a kisentente alapszerződésében benne van a trianoni béke

sérthetlensége és minden eszközzel való megvédeése.

A jugoszláv forrásból való információkat osztrák helyen is megerősítették és kijelentették, hogy Nincesity külügyminiszter wieni tartózkodása alatt nemcsak hogy nem tárgyalt, de nem is találkozott osztrák államférfiival.

SZ. P.

Miről irnak a lapok?

A „Slobodna Tribuna” nyilvános életünket írja le főbb vonásokban. Míg Európában és az egész világban a régi és az új rendszer között elkeseredett harc folyik; míg ott az erők bizonyos csoportosulása megy végebe; míg pár tucat ország Genuába készül, míg Középeurópában a kisentente akar tért hódítani és épp Beogradban gyűlésezni; míg a vortánk esik, míg királyunk esküvőre készül; — addig mi Zagrebban memorandumokat írunk; Beogradban az egyes miniszterek és a sajtó főbb vezetői nyilvános botrányokat rendeznek. A kormány mindenütt csak erőszakhoz nyul. A hazai fascisták is minden téren szervezkednek. Ez már nem is politikai krízis, ez a politika válsága, ez a parlamentarizmus válsága, ez nem jog, hanem az állam és a nép egységének válsága. Ez általános elvadászástól csak az új választások kiírása hozhat bizonyos reménysugárt.

A „Trgovinski Glasnik” a dinár felsegítésének a kérdésével foglalkozik. Örül a pénzügyminiszter újabb intézkedéseinek, még ha a bankok szövetsége Beogradban elítélte, a zagrebi bankok meg egyenesen sztrájkba léptek is. A zagrebi bankok eljárása nem a legtaktikusabb, azt a benyomást kelti, mintha tényleg a bankok devizaforgalma okozta volna a dinár esését és most magukat érdekeikben sértve érzik. Figyelmezteti a kormányt, hogy a dinár felsegítése kérdésében ne elégedjék meg csak ideiglenes palliatív lépésekkel, hanem iparkodjék annak realisabb alapjait is megteremtteni a termelés fokozásával, gyors és biztos forgalom megteremtésével stb. Valutánk értékének tartósságát csak ez biztosíthatja.

A „Balkan” szerint a szövetségesek a genuai konferencián uralkodó vagy felveendő vezérelvek közt a francia álláspontra helyezkedtek. Az angolok azt javasolták, hogy a konferencián minden nép, tehát a kis nemzetek is egyenlő joggal vehessenek részt, mely javaslatot a franciák azzal egészítették ki, hogy emellett a világháborúban a szövetségesek által teremtett helyzet sérteletlenül maradjon. A tárgyalásoknak tehát a versaillesi, saint-germaini, trianoni és neji békeszerződések határában belül kell mozogniuk. Ami pedig Oroszországot illeti, annak elismerése függ azon garanciáktól, melyeket Oroszország ad majd, valamint az oroszok magatartásától. Az orosz államadósságokat el kell ismerni, valamint a privát tulajdont.

399

elsőrendű
egészséges

rózsaburgonyát

kicsinyben és vagonrakományokban szállít

Gergely Samu Vel. Beeskerek, Veresmartinova (Uri) u. 18. Telefon 309.

Beocsini portlandcement

Mész
Gipsz
Surlahomok
Cementlapok
Lépcsők
Csővek
Vályuk kaphatók

Özv. Guttman Jakabné és Fiai
cégnél.

Mész és portlandot vagonvétel-
nél igen olcsó árban szállítunk.

D.M.C.

Népbank, Vel. Bečkerek

Veszek: fémf. vörösréz, spialtert
minden mennyiségben.

Eladó: motoros tengerimorzsoló, gőz-
kazán, drótkötél, nagy centri-
fugálszivattyú 8" csőmérettel.

Petrás László Vel. Bečkerek,
Brigadir Risztitya (Aradai) u. 2218. sz.

Csinos, duplapénzszekrényes

íróasztal

irodába vagy lakásba való és egy
üstház eladó

Zmaj Iovina (Mária Terézia) u. 3. (jobbra).

Aki

mész- és cement-

szükségletét idejében fedezni akarja,
már most megrendelheti kisebb men-
nyiségben vagy vagonvételben. Mész
direkt az égetőkemenőből érkezik.
STEIN IGNÁC Debeljacsa. Telefonsz. 20.

Gyógyszertár

csomagolóleányt

keres. Cim a Toron-
tál kiadóhivatalában.

Megvételre kerestetik

egy magánjáró
cséplőgépgarnitúra
és egy 8 lóerőn felüli
motorcsónak. Cim:
Stojin Testvérek, Szerbittebe.

Eladó

a kórház 3
végében **4 hold föld,**
mely házhelynek stb.-nek igen
alkalmas Bővebbet
Fehér Mihály borbélyüzletében
Aradai-utca.

A GYAPJUIPAR R-T. Veliki Bečkerek

1922. évi március hó 26-án d. e. fél 11 órakor tartja
özv. Guttman Jakabné és fiai cég irodahelyiségében

III. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek ezennel meghívattak.

A részvényesek, akik szavazati jogukkal élni akarnak, szivesked-
jenek részvényeiket, illetőleg ideiglenes elismervényeiket legkésőbb folyó
évi március 22-ig a részvénytársaság pénztáránál letétbe helyezni.

NAPIREND:

1. Két jegyzőkönyvhitelítő választása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
3. Az évi zárszámadások betérjesztése, a mérleg meg-
állapítása, a nyereség felosztása iránti határozat-
hozatal és a felmentvény megadása.
4. A felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása.
5. Esetleges indítványok.

Veliki Bečkerek, 1922 március.

Az igazgatóság.

Mérleg-számla. Vagyon: Készpénz K 62.877.61. Adósok
K 290.799.53. Áruk K 671.940.—. Berendezések K 655.108.34.
Összesen K 1.680.725.48. — Teher: Részvénytőke
K 600.000.—. Tartalékalap K 250.000.—. Értékcsökkenési
tartalék K 35.108.34. Hitelezők K 672.683.30. Nyereség-
áthozat 1920. évről K 2498.29. Tiszta nyereség 1921-ben
K 120.435.55. Összesen K 1.680.725.48

Veszteség- és nyereség-számla. Veszteség: Helyiségbér
K 11.250.—. Költségek K 52.340.12. Kamatok K 9034.—.
Adó K 10.000.—. Leírás berendezésekből K 35.108.34. Nye-
reségáthozat 1920. évről K 2498.29. Tiszta nyereség 1921.
évben K 120.435.55. Összesen K 240.666.30. — Nyereség:
Áthozat 1920. évről K 2498.29. Árukon elért nyereség
K 238.168.01. Összesen K 240.666.30.

Veliki Bečkerek, 1921 december 31.

Az igazgatóság.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

A felügyelő-bizottság.

Heller Műmalom Rt.

Telefon: Iroda 271. Telefon: Malom 272.

Tisztelettel értesítjük t. vevőközönségün-
ket, hogy

**malmunkat megnagyitva, a
legmodernebbül átszereltük**

ugy, hogy az eddig is közismert első-
rendű őrleményeink minőségileg még
sokkalta jobbak.

Malmunkban a teljes üzemet már felvettük
és ajánljuk prima őrleményeinket a leg-
olesóbb napiárak mellett. Főlerakatunk,
hol detailban is eladásra kerülnek őrlemé-
nyeink: Karadjordjev trg (Vásártér) 792. sz.
Vámórlést átveszünk a legelőnyösebb
feltételek és közismert elsőrendű kiszol-
gálás mellett.

Buzát állandóan a legmagasabb napiárak
mellett veszünk.

Teljes tisztelettel
Az igazgatóság.

Hirdetmény.

A Torontali Agrárbank Rész-
vénytársaság folyó hó 12 én meg-
tartott közgyűlésén azon határo-
zatot hozta, hogy a részvények
után járó osztalék fejében 12% ot
folyó hó 20-ától kezdve fizeti ki.

Amidőn erről az igen tisztelt
részvényeseket értesítjük, egyut-
tal figyelmeztetjük őket arra, hogy
a régi 100 koronás részvényeket,
valamint az utolsó kibocsátás
jegyzése alkalmával kapott ideig-
lenes részvényelismervényeket az
új 200 koronás részvényekre való
becserelés végett a részvények
bevéltásakor magukkal hozni szí-
veskedjenek.

Az igazgatóság.

Üzemnagyoibítás miatt olcsó áron

eladó gépek:

1 db 25—30 HP magas és ala-
acsony nyomású stabilgőzgép. még
üzemben látható; 1 db leszerelt
lokomobil gőzkazán, 1 db Vörner-
féle centrifugálszita, 1 db elevátor
alkatrészei és különféle öntvények.

Antal Péter és Fia

gőzmalom, Magyarittebe.

Eladó

más vállalkozás miatt DONAUER
JENŐ starakanizsai cég nagyfor-
galmu fűszer-, festék-, mész-, ce-
ment-, fa-, faszén-, angró- és detail-
üzlete házzal együtt. — Továbbá
jóforgalmu mész-, festék-, cement-,
kovácsszén detailüzlete Suboticán,
Skadarska ul. 4., nagy raktárral.
Stara-Kanizsán levő emeletes mo-
dern nagy háza a piactéren, négy
üzlethelyiséggel, mely közül kettő
azonnal átvehető. — Csakis töke-
erős, komoly vevőkkel tárgyalok és
csakis személyesen St. Kanizsán.

PEDEZŐ MÉNEK,

amerikai űgetők.

Kilometer rec.	
Lataviec s. pej	1 30
Ezermester fekete	1 32
Argonaut S. s. pej	1 29
Grodek pej	1 28

Előjegyzéseket elfogad:

Dr. GERBER NÁNDOR,
Stari-Bečsej.